

Dynamisch Beekdal de Aa

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

1 september 2009 / rapportnummer 2156-53

1. OORDEEL OVER HET MER

Het waterschap Aa en Maas heeft samen met de gemeenten Sint-Michielsgestel en Bernheze en de provincie Noord-Brabant het voornemen om het watersysteem tussen Heeswijk-Dinther en 's-Hertogenbosch rondom de Aa te herzien. Hierdoor wordt ruimte gecreëerd voor waterberging. Daarnaast wordt gestreefd naar natuur- en recreatieontwikkeling. Dit was oorspronkelijk geregeld via het Noord-Brabantse reconstructieplan Maas en Meierij (2005). De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft echter in 2007 goedkeuring onthouden aan de planologische doorwerking van de Noord-Brabantse reconstructieplannen voor wat betreft de aanwijzing van de waterbergingsgebieden. De rechter was van oordeel dat de plannen onvoldoende concreet – dat wil zeggen tot op perceelsniveau – waren afgewogen.

Om de plannen mogelijk te maken moeten de bestemmingsplannen van de gemeenten worden aangepast. Ter ondersteuning van de besluitvorming wordt de procedure van de milieueffectrapportage(m.e.r.) doorlopen. Coördinerend bevoegd gezag hierbij zijn Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant.

De Commissie voor de m.e.r. (de Commissie)¹ is van mening dat de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is.

Het MER is goed leesbaar, overzichtelijk van opzet en voorzien van duidelijke illustraties. Het MER is ook voorzien van een heldere samenvatting. In het MER is een duidelijke landschapsecologische systeembeschrijving opgenomen. Daarnaast is een heldere beschrijving van het voorkomen van beschermde soorten gegeven evenals een goede onderbouwing van de effectbeoordeling waterberging, bodem en water.

In het MER wordt een vrijstromend alternatief (verwijderen van kaden en meandering van de beek) en een gestuurd alternatief (beperkte beekdalontwikkeling) uitgewerkt. Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) is een nadere uitwerking van het vrijstromend alternatief. De ontwikkeling van de alternatieven en de keuzes die worden gemaakt zijn helder beschreven en goed gemotiveerd. Het gestuurd alternatief scoort het beste op waterbergingscapaciteit en levert de minste wateroverlast. Het vrijstromend alternatief (tevens het voorkeursalternatief) heeft de grootste positieve effecten op natuur en levert tevens een verbetering van bodem en waterkwaliteit op.

Tevens is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd “met regelbaar sifon”. Rijkswaterstaat adviseert in haar zienswijze² de bergingsmogelijkheden maximaal te benutten. In het MER is beschreven dat met een regelbaar sifon tegen beperkte meerkosten een aanzienlijke toename in de waterberging is te realiseren, ongeacht de keuzen die verder gemaakt worden in de uitvoering van het dynamisch beekdal.³

■ De Commissie geeft in overweging nader onderzoek te doen naar de effecten van deze regelbaar sifon.

¹ Voor informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de zienswijzen opgenomen. Projectgegevens en bijbehorende stukken, indien digitaal beschikbaar, zijn te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

² Zienswijze nummer 2, zie bijlage 2

³ In het MER beschreven op pagina 93 en verder “gevoeligheidsanalyse knijpconstructie”.

De Commissie constateert dat uit de ecohydrologische analyse naar voren komt dat de kwelintensiteit in het plangebied hoog is. De geconstateerde mogelijk negatieve effecten van inundaties op de vegetatieontwikkeling door de slechte waterkwaliteit kunnen door deze kwelsituatie mogelijk worden genivelleerd. Het lijkt de Commissie dat daarmee de ontwikkeling van kwelafhankelijke biotopen zoals dotterbloemhooilanden mogelijk is.

- De Commissie adviseert voor een beter inzicht in de potentiële vegetatieontwikkeling nader onderzoek te verrichten naar kweldruk, de samenhang met de verspreiding van kwelindicatoren en fosfaatprofielen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing besluit-MER

Initiatiefnemer: Waterschap Aa en Maas

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (coördinerend)
gemeente St. Michielsgestel
gemeente Bernheze

Besluit: partiële herziening bestemmingsplannen

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C9

Activiteit: waterberging realiseren in het beekdal de Aa

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. G.B. Dekker
mr. F.W.R. Evers (voorzitter)
dr. F.H. Everts
ir. C.T. Smit (secretaris)
ir. R.F. de Vries

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Het Brabants Dagblad van: 13 september
advies aanvraag: 16 september 2008
ter inzage legging: 18 september tot en met 30 oktober 2008
richtlijnenadvies : 1 december 2008
richtlijnen vastgesteld: 20 februari 2009
kennisgeving MER in Het Brabants Dagblad van: 19 juni 2009
ter inzage legging MER: 22 juni t/m 14 augustus 2009
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 17 juni 2009
toetsingsadvies uitgebracht: 1 september 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Dorine Wijgergangs ook namens Bewoners Beekveld, Berlicum
2. Rijkswaterstaat, 's-Hertogenbosch
3. Abab Vastgoedadvies namens zevental cliënten, Roosendaal
4. M.M.G. Koenraads-Peeraer, Middelrode
5. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
6. ZLTO, St. Michielsgestel
7. De Groene Ring, Den Dungen
8. Fam. Smits, Den Dungen
9. JoCop BV, Berlicum

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Dynamisch Beekdal de Aa

Het waterschap Aa en Maas heeft samen met de gemeenten Sint-Michielsgestel en Bernheze en de provincie Noord-Brabant het voornemen om het watersysteem tussen Heeswijk-Dinther en 's-Hertogenbosch rondom de Aa te herzien. Hierdoor wordt ruimte gecreëerd voor waterberging. Daarnaast wordt gestreefd naar natuur- en recreatieontwikkeling. Om deze plannen mogelijk te maken moeten de bestemmingsplannen van de gemeenten worden aangepast. Ter ondersteuning van de besluitvorming wordt de milieueffectrapportageprocedure doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2825-5